

UKS

Unge Kunstneres Samfund
Lakkegata 55 D
0187 Oslo

Høringssvar

Forskrift om endring av Forskrift om stipend basert på gjennomført kunstutdanning og Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere

UKS ser på dagens ordning som en svært viktig del av norske kunstneres mulighet til å etablere seg i kunstneryrket, men ser også at det foregår en diskriminering mellom utdanningsinstitusjoner i Norge og i utlandet. UKS er derfor for en omlegging til en søknadsbasert ordning ettersom det vil inkludere studenter som urettmessig er holdt utenfor ordningen slik den er i dag.

1. Forslag

Vårt forslag er at etableringsstipendene kan søkes på av kunstnere med fullført mastergrad i billedkunst. Det lange studieløpet og kvalitetsvurderingene underveis gjør at man sikrer at midlene går til de kunstnerne som skal etablere seg i yrket. Alle høyskolene og universitetene med utdanning innen billedkunst i Norge har masternivå og vil dermed ha tilgang til midlene. Ordningen vil på denne måten også gjelde utenlandske studenter som har tatt sin master i billedkunst i Norge og tilsvarende for norske kunststudenter som har utdannelsen i utlandet. Det vil fortsatt være forutsatt at man bor eller virker i Norge.

Det er allikevel noen punkter vi ber departementet se nøye på og som vi mener bør gjelde i den nye ordningen.

2. Tidspunkt for søknad og utbetaling av midler

Hovedmålet med denne ordningen er og bør være at det etter endt utdanning er nødvendig for en kunstner å erverve seg det som er nødvendig for at hun eller han skal kunne etablere seg i yrket. Slik det fungerer i dag kan man starte sitt kunstnerskap rett etter endt utdanning. I en ordning der man søker den 15. oktober det året utdannelsen er avsluttet vil man pga. søknadsprosessen miste ett år av etableringsperioden. Det er så lang tid det tar før utbetaling skjer fra Statens kunstnerstipend i dag. Effekten av dette kan bli at enda færre kunstnere etablerer seg i yrket. Vi mener det bør kunne søkes om stipendet det siste året av masterutdannelsen og at utbetalingen skjer når Statens Kunstnerstipend mottar godkjent mastergrad fra søkeren. Tidsfrist for å søke etter avsluttet utdanning bør være 2 år.

3. Stipendets størrelse og antall

UKS mener forslaget om to typer stipend vil føre til unødvendig arbeid for stipendkomiteen. Fordelingen av dette virker innviklet og legger opp til en skjev fordeling. Vi ber departementet gjøre rede for hvor mange søkere utover det antallet som utdanner seg innen billedkunst i Norge man forventer seg i en ny ordning. Ved å stykke opp i flere små stipender risikerer man å overvurdere antallet. Hvis man senker det nåværende beløpet (118.370 kr) for endt mastergrad for å dekke et antall nye søkere vil dette ha store konsekvenser for ordningens funksjon og mål. Da vil man bli nødt til å øke bevilgningen.

Ved å heve kriteriet for stipendet til fullført mastergrad og beholde eller øke stipendets nåværende størrelse vil man kunne dekke de fire billedkunstutdannelsene i Norge (Bergen, Trondheim, Tromsø og Oslo) samt inkludere ferdigutdannede masterstudenter fra utlandet.

UKS mener et etableringsstipend ikke skal være et skattepliktig stipend, men avskrivbart ettersom det hovedsakelig skal gå til innkjøp av utstyr og leie av atelier.

4. Frilans kuratorer

UKS ber også departementet se på muligheten for å innlemme kuratorer i stipendordningen. Norge har en kuratorutdanning på masternivå i Bergen, i tillegg finnes en rekke masterutdannelse i kuratorpraksis i Europa og USA. Mange norske kuratorer utdanner seg i utlandet og vender tilbake til Norge som frilansere. Denne gruppen står også svakt økonomisk og et stipend fra den nye ordningen vil kunne lette etableringsfasen. UKS har fra 2009 tatt opp frilanskuratorer som medlemmer.

Anders Dahl Monsen
Styreleder